

Asia: VN/12247/2026

Osallistu työ- ja elinkeinoministeriön virkapuheenvuoron valmisteluun

Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu

1. Ongelma / haaste

Ammatillisen koulutuksen saatavuuden ja kattavuuden heikkeneminen. Ammatillinen koulutus on keskeinen tekijä yrittäjyyden syntymiselle ja nuorten jäämiselle paikkakunnalle sekä työllistymiselle. Reagointi toimintaympäristön ja työllisyystarpeiden muutoksiin edellyttää myös aikuisväestön ammatillisen koulutuksen muuntovalmiutta.

1. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalliin tulee ottaa mukaan myös aikuis-/muuntokoulutus ja sen vaikuttavuus.

2. Ongelma / haaste

Pohjois-Suomen liikenneverkon korjausvelka erityisesti rataverkolla sekä alemman asteisella tieverkolla, joka on kuitenkin merkittävä infrastruktuuri energiasiirtymän kuljetuksille.

2. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Pohjoisen ohjelman toteuttaminen myös näiltä osin sekä huoltovarmuuden ja energiasiirtymän huomioiminen infrastruktuuri-investoinneissa. Tieinfran liikennemäärämittareihin tulee sisällyttää myös tonnistemäärät, ei pelkästään ajoneuvomäärämittarit. Tällä on erityistä merkitystä teollisuuden tarpeisiin ja sitä kautta mm. BKT:n tuottavuuslukuihin.

3. Ongelma / haaste

Pyrkimykset heikentää kunnallinen päätöksenteko ja kaavamonopoli.

3. Ratkaisu ongelmaan / haasteeseen

Kunnan päätösvalta pidettävä alueellaan toteutettavista investoinneista.

Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

1. Ongelma / haaste

Osaavan työvoiman saavuusongelmat mm. metalli- ja rakennusteollisuudessa. Työvoiman saatavuusongelmat vaikuttavat jo orastavan talouskasvun tässä vaiheessa yritysten toiminta- ja kasvuedellytyksiin.

1. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Ammatillisen koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden lisääminen sekä aikuiskoulutuksen / -muuntokoulutuksen palauttaminen ammatillisen koulutuksen rahoitusmalliin.

2. Ongelma / haaste

Pitkäaikaistyöttömyyden purkamisen ongelmat.

2. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Hyvinvointialueille on luotava kannuste ja osallistumisvelvoite työkyvyn arviointiin siten, että työllistyminen ei viivästy vaikka kunta ja työllisyysalue on tehnyt oman osansa.

3. Ongelma / haaste

Sote-peruspalveluiden rapautuminen maaseutuvaltaisissa kunnissa ja alueilla.

3. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Aidosti ymmärrettävä se tosiasia, että perusterveydenhuoltoon on järkevää satsata. Kumppanuus- ja monituottajamalleja oltava aidosti mukana palvelutuottajaratkaisuisissa.

Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteiden saavuttamista

1. Ongelma / haaste

Sähkön kantaverkon kapasiteettipuutteet energiasiirtymän pullonkaulana

1. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Tulee olla valmius ja resurssit kantaverkon merkittävään vahvistamiseen energiahankkeiden edetessä

2. Ongelma / haaste

Kunnan kannusteet puhtaan siirtymän investoinneille esimerkiksi kiinteistöverotuloina vaarassa heikentyä.

2. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

Verotulotasausta hallituskauden alussa kaavailtuun malliin ei toteuteta.

3. Ongelma / haaste

-

3. Ratkaisut ongelmaan / haasteeseen

-

Iivari Pekka
Siikalatvan kunta